

[Vejen.]

lige Forhold Laantagerne imellem affærdiger Professor Vinding Kruse med en Haandbevægelse, idet han siger som saa, at det er muligt, at det kun bliver ganske enkelte Tilfælde, og det kan man se bort fra, idet Indenrigsministeren har en Bemyndigelse til at fastsætte Statutter, der klarer dette Forhold. Nu er jeg ikke Jurist, saa jeg er ikke klar over, om det er rigtigt, at en Indenrigsminister, naar der er en saadan Sammenlutning som Hypoteklaanefonden, er bemyndiget til, har Magtfuldkommenhed til at forandre Statutterne, saa de faar et ganske andet Indhold, end da Foreningen blev oprettet, om han kan sige, at naar man forandrer det økonomiske Forhold, forandrer Afdragstiden, er de enkelte Interessenter nødt til at gaa ind under de ændrede Forhold. Derfor vil jeg stille den højtærede Indenrigsminister det Spørgsmaal, om han her kan berolige os med, at Indenrigsministeren til enhver Tid har Bemyndigelse til at ordne disse Forhold, saaledes at der ikke opstaar Gnidninger med Hensyn til det privatretlige Forhold Laantagerne imellem.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): I Anledning af de Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Vejen fremsatte, vil jeg gerne først sige, at der i og for sig ikke efter de nye Bestemmelser, der er indsat i § 2 og § 3, sker noget nyt i Forhold til, hvad der vilde være sket ved Praktiseringen af Loven i Folketingets Affattelse, idet det er ganske givet, at Forholdet med Hensyn til de Forpligtelser, der maa hvile paa dem, der faar disse Lempelser tilstaaet, vilde være blevet praktiseret paa samme Maade, hvad enten Bestemmelsen i § 2 var indsat i Loven eller ikke. Det, der sker her, er altsaa kun, at man positivt i Loven har indsat det, som ellers vilde have været Praksis administrativt.

Dernæst rejste det ærede Medlem Spørgsmaalet om Laantagernes indbyrdes Forhold, det solidariske Ansvar, naar nu Afdragstiden forlænges. Nu er der paa Forhaand formentlig Grund til at gaa ud fra, at i Virkeligheden alle Laantagere eller dog praktisk talt alle Laantagere vil benytte sig af den meget store Fordel, der vil blive dem tilbudt igennem denne Lov, men selvfølgelig kan man sige, at rent teoretisk er Muligheden til Stede for, at nogle Laantagere ikke vil modtage denne Fordel, og hvordan er saa deres Stilling i Henseende til det solidariske Ansvar? Jeg maa mene, at saadanne enkelte Laantagere ikke ved at nægte at modtage denne Fordel vil kunne frigøre sig for det

solidariske Ansvar, og jeg mener ikke, der af Hensyn til dem er Grund til at give særlige Regler. Synspunktet paa dette Omraade maa jo være, at Ledelsen af en Kreditinstitution som denne saavel som andre saadanne Institutioner maa være berettiget til at træffe visse Dispositioner indenfor det forsvarliges Grænse, naar det skønnes at være til Laantagernes Fordel. Paa visse Omraader er dette jo almindelig anerkendt, f. Eks. med Hensyn til saadanne Ting som at give Henstand med Terminsydelser; det maa en Ledelse være berettiget til, uden at det solidariske Ansvar paavirkes deraf; men selv om man gaar betydelig videre, som det selvfølgelig vil være, naar man gaar til at forlænge Afdragstiden, maa jeg mene, at Ledelsen maa være berettiget dertil, naar det skønnes at være til Fordel for Debitorerne som Helhed og derigennem ogsaa en Fordel i Henseende til det solidariske Ansvar, og der kan formentlig ikke være Tvivl om, at en Nedsættelse af den aarlige Ydelse i en økonomisk daarlig Tid ogsaa i Relation til det solidariske Ansvar vil betyde en saadan Fordel, at man ikke bagefter kan sige, at ens Risiko er blevet større ved den længere Afdragstid, end den vilde have været, hvis der ingen Forandring var sket.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse henvende Opmærksomheden paa, at det ikke er første Gang, Rigsdagen staar overfor et Spørgsmaal af den Art. I 1920 vedtoges der en Lov, der ændrede Amortisations-tiden for Laan, der ydedes af Kreditforeningen for industrielle Ejendomme, og Afdragstiden forlængedes fra 30 til 36 Aar, og jeg maa gøre opmærksom paa, at her var Forholdet for saa vidt endnu betænkeligere, idet det her havde Betydning ogsaa og først og fremmest overfor Kasseobligationsejerne. Der foreligger altsaa et Fortilfælde paa dette Omraade, uden at der, saavidt jeg ved — jeg husker, Spørgsmaalet en Gang har været diskuteret i Pressen, men dog uden at der er gjort Forsøg paa at bringe det ind for Domstolene.

Men selvfølgelig, til syvende og sidst er det et Domstolsspørgsmaal, det kan der ikke være Tvivl om, og naar det ærede Medlem spørger mig, om jeg kan give nogen Garanti for, at der ikke kan opstaa Gnidninger, maa jeg svare: Nej, det kan jeg ikke give nogen Garanti for. Jeg kunde oven i Købet næsten tænke mig, at det ærede Medlems Udtalelser i Dag kunde forstærke Muligheden af, at der kunde opstaa Gnidninger.

I det hele skal jeg ikke nægte, at jeg under Arbejdet med dette Lovforslag fra